

MENTORAAT VOOR JONGEREN

Wanneer de schoolmuren knellen

Activiteiten op maat voor risicojongeren & zorgleerlingen

Een verstoring in de leerlijn kan direct of indirect leiden tot een verstoring in de ontwikkelingslijn. Voortijdig schoolverlaten blijkt een belangrijk signaal voor toekomstig probleemgedrag. Het Mentoraat voor Jongeren zet zich in om risicofactoren rond deze jongeren te minimaliseren en beschermende factoren te maximaliseren. Hiermee wordt de kans dat zij het onderwijs met een startkwalificatie verlaten groter.

Het Mentoraat voor Jongeren coacht en begeleidt leerlingen voor wie er geen passende oplossing meer is binnen een school en waarvoor afstemming moet worden gezocht met lokale jeugdzorg. Het gaat om kwetsbare jongeren in de leerplichtige leeftijd (4-18 jaar), veelal afkomstig uit problematische gezins-situaties en met knelpunten op diverse andere levensgebieden. Samen met de ouders, het kind én de school of andere zorgvoorzieningen wordt gekeken naar waar het mis gaat en welke mogelijkheden er zijn om daar iets aan te doen. Het Mentoraat voor Jongeren ontwikkelt 'op maat' activiteiten voor scholen en/of andere (onderwijs) zorginstellingen om met elkaar voortijdig schoolverlaten te voorkomen en zorg te dragen voor risico-zorgleerlingen.

Werkwijze

Met een persoonsgerichte benadering legt de mentor zich middels intensief casemanagement toe op zijn brugfunctie naar het juiste onderwijs-zorgtraject. Het Mentoraat voor Jongeren heeft daarbij een zoveel mogelijk out-reachende, niet vrijblijvende aanpak. Na aanmelding wordt het kind bezocht in zijn eigen leefomgeving. Er is sprake van bemoeizorg totdat de jongere is aangekomen bij het juiste zorgloket en het gesignaleerde probleem (daar) is opgepakt, opgelost of tenminste geminimaliseerd.

Drie partijen moeten op één lijn komen: jongeren wat betreft motivatie, ouders wat betreft toestemming en instellingen wat betreft mogelijkheden. Jongeren krijgen een eigen mentor die adviseert en hulp biedt tijdens de weg van en naar school en die ondersteuning biedt bij eventuele zorgtrajecten die daarvoor nodig zijn. Er wordt een uitvoerige analyse gemaakt van het probleemgebied. Door inzicht te krijgen in de problematiek van de leerling wordt op basis van een diagnose een onderwijs-zorgarrangement samengesteld. Het Mentoraat voor Jongeren zet doelgerichte interventies uit, waarbij de zorg naar het kind wordt gebracht en het kind naar de zorg.

Activiteiten

- Preventieve inventarisatie
- Intensieve trajectbegeleiding
- Overbruggingszorg
- 'Op maat' activiteiten voor scholen en of andere onderwijs/zorginstellingen gericht op individuele jongeren

Kenmerken van de doelgroep

- Leerplichtig
- 4-18 jaar
- Schooloverstijgende zorgsignalen
- Dreigende uitval
- Complexe en/of meervoudige problematiek
- Moeilijk toenaderbaar

Niet meer welkom op school

PRAKTIJKVOORBEELD 1

Het is anderhalf jaar geleden dat hij (Turkse jongen van 15 jaar) voor het laatst in de schoolbanken heeft gezeten als zijn mentor hem voor het eerst ontmoet. Hij is geschorst wegens agressief en dreigend gedrag en niet meer welkom op school. Er zou een andere school voor hem gezocht worden, maar nergens is plaats voor hem en uit de verstuurde brieven wordt hij geen wijs. Ook zijn moeder weet niet meer wat te doen. Hij vult zijn dagen met uitslapen, tv-kijken, gamen en met vrienden buiten chillen. In eerste instantie wordt structuur gebracht in zijn dagindeling. Hij gaat regelmatig zwemmen en hij zoekt een bijbaantje in de dichtstbijzijnde supermarkt. Geld blijkt overigens een groot probleem voor moeder, die wordt gewezen naar schuldhulpverlening. Vervolgens het stappenplan richting school: het Mentoraat voor Jongeren legt zich er niet bij neer dat er nergens plaats voor hem is. Hij wil graag zijn diploma halen. Hemel en aarde wordt daarom bewogen om ergens een

plek te vinden voor hem. Iets dat hem zelf of zijn moeder die amper de Nederlandse taal beheerst, nooit gelukt zou zijn. In samenwerking met de DOSA-regisseur is het schrijnende van de zaak aangekaart bij de zorgpartners. Binnen zes weken wordt hij geplaatst op de onderwijsopvangvoorziening Herstart. De mentor gaat mee naar de intake bij Herstart, de psychologische tests bij het RMPI, de tussentijdse evaluatie, de bespreking van het onderwijs na vier maanden Herstart, het bemiddelingsgesprek na toch weer een keer uit zijn slof geschoten te zijn, de aanmelding voor de cursus agressie en conflicthantering, zijn certificaatuitreiking en de inschrijving op het regulier vervolgonderwijs. Inmiddels volgt hij nu vier maanden onderwijs aan het Albeda. Zijn traject bij het Mentoraat voor Jongeren is afgesloten en de jongen is overgedragen aan zijn mentor op school.

Samenwerking: Communities that Care

Het Mentoraat is onderdeel van de 'zorg'keten geregisseerd door DOSA: de Deelgemeentelijke Organisatie Sluitende Aanpak. Met instellingen als JOS, SMW, BJZ, GGD, Jongerenwerk en politie, allen ook vertegenwoordigd in de vijf buurtnetwerken binnen de deelgemeente, wordt intensief samengewerkt.

DEELGEMEENTELIJKE ORGANISATIE SLUITENDE AANPAK Regie en Monitoring

SIGNALEREN

Het verwerven en verwerken van signalen door structureel overleg met alle partners in de DOSA-keten.

Doel:

Het inschatten van een door derden als problematische aangemerkte situatie, waarbij door preventieve activiteiten escalatie voorkomen kan worden.

ONDERZOEKEN

Uitvoerige analyse en betekenisgeving vanuit een meervoudig perspectief om de dynamiek van de context te begrijpen en n het bijzonder aandacht te hebben voor stagnaties en dysfunctionele patronen. Zo wordt getracht een passend traject in kaart te brengen op basis van een uitgebreide zorgdiagnose

INTERVENIEREN

Kortdurende counseling, consultatie en advies ter voorbereiding op het uit te zetten zorgtraject en ter vergroting van het oplossend vermogen.

TOELEIDEN

Out-reachende voorbereiding om een cliënt te verwijzen, een passend zorgaanbod te realiseren, instellingen en professionals zorgbereid te maken en het motiveren van acceptatie van ondersteuning en zorg door cliënten.

BEHANDELEN

Onderbrengen van de cliënt bij het desgewenste 'zorg'loket voor trajectbegeleiding

ADMINISTREREN: cliëntvolgsysteem

Geen zin in school

PRAKTIJKVOORBEELD 2

Schoolmaatschappelijk werk benadert het Mentoraat voor Jongeren over een meisje in het voortgezet onderwijs. Ze spijbelt veelvuldig, heeft een slechte werkhouding en zorgmijndend gedrag. Ondanks de hulpvraag van moeder, die niet meer weet hoe zij haar dochter aan moet pakken, worden begeleiding en advies niet door haar en/of dochter aangenomen. Verdere gesprekken met SMW dreigen vast te lopen. Daarom worden ze door het Mentoraat thuis opgezocht. Moeder houdt echter de eerste weken af, is niet thuis of meldt zich ziek. Na aanhouden blijkt uiteindelijk dat moeder bang is te falen in haar competenties als ouder en hier op aangesproken te worden. Door overspannenheid, familieruzies en andere moeilijkheden legt ze teveel verantwoordelijkheid bij haar dochter. Enerzijds wordt dochter hierdoor overvraagd, anderzijds weet zij als puber feilloos de zwakke plekken van haar moeder te vinden en gaat zij aan de haal met regels en afspraken. Er wordt

gemedieerd tussen de belangen van moeder, dochter, school en regelgeving. Besloten wordt dat het meisje tijdelijk naar een andere locatie van dezelfde school gaat, om alle betrokkenen een time-out te geven. Moeder wordt ondersteund met een aantal gesprekken en toegeleid naar Algemeen Maatschappelijk Werk om de gespannen situatie thuis te ontlasten. Binnen een maand blijkt het gedrag van het meisje zich te herhalen, ondanks coaching en extra begeleiding. Al snel wordt een aanmelding bij Eenheidszorg gemaakt en in samenspraak met SMW de benodigde rapportage opgesteld. Het meisje zal haar traject vervolgen bij onderwijsopvangvoorziening KLIK, waar zij de komende tijd door het Mentoraat voor Jongeren gevolgd wordt. Er wordt een aanbod van activiteiten gerealiseerd waarin zowel hulpverlening als onderwijsmethoden verwerkt zijn. De situatie is overlegd en afgestemd met Leerplicht en DOSA-regie/Buurt netwerk om de zorgketen sluitend te houden.

De methodiek van het Mentoraat is verankerd in de actieketen behorende bij DOSA. Er zijn drie fasen met bijbehorende acties en gemiddelde tijdsinvestering per jongere:

<p>Aanmeldingsfase (1e maand) ONDERZOEKEN</p>	<p>Begeleidingsfase (2e t/m 5e maand) INTERVENIËREN & TOELEIDEN</p>	<p>Afrondingsfase (6e maand) MONITOREN</p>
<p>Afstemming en overdracht met anmeldende partij</p> <p>Huisbezoek/eerste kennismakingsgesprek</p> <p>Intake, sociale omgevingsanalyse en verdere diagnostiek</p> <p>Vormgeven trajectplan</p> <p>Trajectplan bespreking</p>	<p>In navolging van trajectplan benaderen en inschakelen benodigde zorgklokken</p> <p>Motiveren en begeleiden van de jongere (coaching*, kortdurende counseling, advies en voorlichting)</p> <p>Het bieden van praktische hulp en ondersteuning van en naar school en zorgaanbieder</p> <p>Consultatie en voorlichting aan ouders (aanspreekpunt)</p> <p>Het bewaken en monitoren van het onderwijs-zorgarrangement. Volgen hoe de zorg wordt opgepakt</p> <p>Overdracht van en naar betrokken partijen om de jongere heen</p> <p>Deelnemersadministratie en dossieropbouw</p>	<p>Afronding en evaluatie van de begeleiding nadat toeleiding en/of doorverwijzing voor alle partijen goed is verlopen</p> <p>Periode van nazorg; volgen op afstand</p> <p>Afsluiten van het dossier (en in geval van doorverwijzing en/of uitbesteding overdracht van het dossier)</p>
<p>Gemiddelde tijdsinvestering 10 uur</p>	<p>Gemiddelde tijdsinvestering 40 uur</p>	<p>Gemiddelde tijdsinvestering 5 uur</p>

Contact met
Mentoraat voor Jongeren
www.mentoraat.com

Jaarverslag 2007 & kostprijsbijlage op aanvraag

PRAKTIJKVOORBEELD 3

Moeilijkheden thuis

Zelfs nu hij op de onderwijsopvangvoorziening zit blijft zijn plek op de schoolbank vaak leeg. Niemand weet het, maar hij heeft ook zoveel aan zijn hoofd. Soms is het of niemand hem begrijpt. Zijn moeder is zwaar verslaafd en zijn vader psychisch in de war. Familie om op terug te vallen is er niet want die hebben lang geleden al afgehaakt. Het is uitzichtloos. Omdat school het zicht op de jongen kwijtraakt en ouders nooit op verzoek tot gesprek naar school toe komen schakelt de OOV het Mentoraat in. De jongen blijkt zwaar depressief en met suïcideneiging thuis te zitten. Het huis is een grote ravage en ook ouders moeten verzorgd worden. Het is een 'ziek'systeem dat met elkaar probeert te overleven. School is

op dat moment geen haalbaar doel. Met behulp van de Raad van Kinderbescherming en Bavo-Europoort wordt het mogelijk gemaakt de jongen vrijwillig op te laten nemen in een gesloten ggz-setting. Psychiatrische intensieve thuiszorg probeert de insteek te maken op het gezin in de thuissituatie. De mentor die alle acties heeft uitgezet blijft nauw betrokken bij het gezin en alle verandering die over hen heenkomt. Dit uiteraard gepaard met flinke 'ups en downs'. Het casemanagement wordt uiteindelijk overgenomen door de voogd die aan het gezin is toegewezen. Nu bijna anderhalf jaar later is de jongen weer met school begonnen. Stapje voor stapje probeert hij weer terug te komen.